

CZASOPISMO WŁAŚCICIELI REALNOŚCI

ORGAN TOWARZYSTWA KATOL. WŁAŚCICIELI REALNOŚCI M. KRAKOWA I GMIN PRZYŁĄCZONYCH.

Prenumerata kosztuje rocznie **Zł. 3-60.**
Numer pojedynczy **30 gr.**

Członkowie Tow. katol. właśc. realn.,
w Krakowie, którzy zapłacą całoro-
czną wkładkę, otrzymują Czasopismo
bezpłatnie, gdyż należytość za prenu-
meratę mieści się w opłacanej przez
członków rocznej wkładce.

Redakcja i Administracja:
UL. KARMEŁICKA 15, I. P.

Telefon Nr. 1340 b.

Redaktor odpowiedzialny:
Dr. FRANCISZEK MUSSIL.

Ogłoszenia przyjmuje administracja,
Kraków, ul. Karmelicka L. 15, I. p.

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona 200 zł., $\frac{1}{2}$ str. 110 zł.,
 $\frac{1}{4}$ str. 55 zł., $\frac{1}{8}$ str. 30 zł., $\frac{1}{16}$ str. 15 zł.
Nadesłane 25 gr. Drobne ogłoszenia
za słowo 6 gr. (najmniej 10 słów).

Biuro Towarzystwa katol. właścicieli realności znajduje się przy ulicy **Karmelickiej L. 15, I. piętro**, otwarte jest dla członków, którym udziela się informacji codziennie od godz. **9—12** przed południem i od godz. **4—6** po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych. — **Porada prawna** od 4—6 po poł. — Telefon 1340 b.

TREŚĆ NUMERU: Akcja budowlana. — W sprawie dozorców domowych. — Projekt ustawy o poparciu budowy domów w miastach. — Podatek od nieruchomości. — O rekwizycji mieszkań dla wojskowych. — Zgromadzenie właścicieli realności w Podgórzu. — Jeszcze słów kilka w sprawie latarni, do oświetlania numerów orientacyjnych domów. — O ułatwienia kredytowe dla właścicieli realności. — Uwaga: w sprawie latarni do oświetlania numerów domów. — Nie lekceważyc ubezpieczenia realności od odpowiedzialności prawno-cywilnej. — Skutki zaniedbania ubezpieczenia realności od odpowiedzialności prawno-cywilnej. — W sprawie odwołań od orzeczeń Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu. — Podatek od sztydów. — Rozliczanie opłaty należytości za nadmiar zużytej wody. — Porada techniczna. — Nekrologja. — Do wiadomości członków. — Do Szan. Członków. — Podwyższenie rycz. opłat dod. — Reklamacje. — Szan. Członkowie. — Baczność. — Rab. dla członków. — Dział infor. — Ogłoszenia

Właściciele realności popierajcie swój organ „Czasopismo właścicieli realności“

Silna organizacja dzisiaj jest bardziej niż kiedykolwiek potrzebną!

Członkowie zapłaćcie zaraz zaległe wkładki.

AKCJA BUDOWLANA.

Dużo mówi się o rozbudowie miast, o wzmożeniu ruchu budowlanego. O inicjatywie prywatnej mowy być nie może, gdyż wobec przepisów ustawy o ochronie lokatorów, wobec różnych niespodzianek, na jakie własność realna narażona być może, — prywatny kapitał szuka sobie wszelkich innych sposobów lokaty, do akcji budowlanej wciągnąć się nie da.

Wobec tego myśli się o akcji Rządu i gmin miejskich, lecz i ta akcja możliwa byłaby jedynie wtedy, gdyby na to były pieniądze, a u nas w Polsce niestety na akcję taką pieniędzy niema i zdaje się wiele, bardzo wiele czasu upłynie, zanim pieniądze się znajdą. Dopóki nie będzie pieniędzy, kredyt będzie drogi, a tem samem i koszta budowy będą zbyt drogie. Musimy się więc rozglądać za obcemi pieniędzmi. Pieniądzy zagranicą jest dosyć, lecz jak długo istnieć będą ograniczenia własności realnej, ustawa o ochronie lokatorów itp., tak długo z pewnością ani pieniądze amerykańskie, ani żadne inne do nas nie nadejdą. Dopóki zagranica nie będzie miała tej pewności i gwarancji, że w Polsce

prawo własności prywatnej jest i będzie uszanowane, tak długo wszelka akcja budowlana pozostanie tylko marzeniem i złudą.

Dr. F. M.

W SPRAWIE DOZORCÓW DOMOWYCH.

Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, wydane na czas od 1-go grudnia 1924 r. do 30-go listopada 1925 r., którego główne przepisy podaliśmy w Nr. 73 „Czasopisma“, jest niesprawiedliwe, głęboko krzywdzące właścicieli realności.

Nadzwyczajna Komisja nie uwzględniła w zupełności żądań przedstawionych przez Towarzystwo nasze przychyłając się w zupełności do, zdaniem naszym nieuzasadnionych postulatów dozorców domowych.

W poprzednim numerze wspomnieliśmy o krzywdzącym postanowieniu dotyczącem aż 6-cio miesięcznego terminu rozwiązania stosunku służbowego, oraz o zbyt wysokich stawkach płac, jak na tutejsze stosunki i kwalifikacje stróżów.

I tak np. z domu II. piętrowego płacić się ma Zł. 15. Nadzwyczajna Komisja nie wzięła pod uwagę, że domy II. piętrowe są różne, może być dom II. p. np. o 2-óch oknach, w którym mieszka 3-ech lokato-

rów, a są domy II. p. duże, w których mieszkać może np. kilkunastu lokatorów, dlaczego więc obydwaj właściciele realności mają płacić tę samą stawkę stróżowi, czyż to sprawiedliwe i logiczne. Uwag podobnych możnaby bardzo wiele przytoczyć.

W ostatnich dniach zwrócił się Inspektorat Pracy do naszego Wydziału z żądaniem wyznaczenia delegatów, celem powołania do życia Komisji Rozjemczej. Wydział na posiedzeniu dnia 20-go marca br. odbytem, po obszernej dyskusji, uchwalił jednogłośnie zawiadomić Inspektorat Pracy, że ze względu na bardzo niekorzystne dla właścicieli realności orzeczenie Komisji Nadzwyczajnej, nieuwzględniającej zupełnie żądań Towarzystw realnościowych, nie wyznacza żadnych delegatów do Komisji Rozjemczej.

Zarazem wybrał Wydział ze swego łona Komisję, która ma poczynić u właściwych władz odpowiednie starania, mające na celu zmianę tak niekorzystnego orzeczenia Komisji Nadzwyczajnej. *Fem.*

PROJEKT USTAWY O POPARCIU BUDOWY DOMÓW W MIASTACH.

W numerze 11 Czasopisma „Miasto Polskie“ umieszczono „Projekt ustawy o poparciu budowy domów w miastach“. Z uwagi na aktualność projektu tego, oraz, że znajomość projektu ustawy zainteresuje Szan. Członków, projekt ten z Czasopisma „Miasto Polskie“ do wiadomości podajemy.

Gwarancje skarbu.

Min. Skarbu opracowało projekt ustawy o popieraniu budowy domów mieszkalnych w miastach, który został uchwalony na posiedzeniu Rady Ministrów dnia 10 b. m. Projekt upoważnia Ministra Skarbu do udzielenia gwarancji Skarbu Państwa dla obligacji, które będą wydawane przez instytucje finansowe, wskazane przez Ministra Skarbu wyłącznie na cele budowy, nadbudowy i odbudowy domów mieszkalnych w miastach do wysokości nominalnej sumy 500 milionów złotych.

Pożyczki.

Z funduszków, które będą osiągnięte drogą realizacji obligacji, udzielane będą zrzeczeniom budowlanym, osobom fizycznym i prawnym i terytorjalnym związkom samorządowym pożyczki długoterminowe na cele budowy domów.

Pożyczki będą amortyzacyjne i nie mogą przewyższać 80 proc. ceny kosztorysowej budynku łącznie z wartością placu.

Podział pożyczek pomiędzy poszczególne miejscowości, okresy i stopę amortyzacji, stopę oprocentowania, sposoby i warunki zabezpieczenia, sposoby i warunki

wypłaty i spłaty pożyczek dla różnych kategorii domów mieszkalnych, określi rozporządzenie Ministra Skarbu.

Fundusz budowlany.

Dla udzielenia przy budowie domów mieszkalnych ulg, któreby przyczyniły się do potanienia komornego utworzony będzie osobny fundusz budowlany.

Jako główne źródło dochodów funduszu budowlanego wprowadzony będzie państwowy podatek od lokali i państwowy podatek od placów budowlanych, niezabudowanych lub niedostatecznie zabudowanych.

Państwowy podatek od lokali pobierany będzie na obszarze gmin miejskich od wszelkiego rodzaju lokali wynajętych, a podlegających ustawie z dnia 11-go kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów.

Podstawę podatku stanowić będzie przedwojenne komorne płacone w czerwcu 1914 r.

Stopa państwowego podatku od lokali wynosić będzie 10 proc. podstawy wymiaru.

Stopa podatku od lokali na rzecz gmin miejskich nie może przewyższać 5 proc. tej podstawy wymiaru.

Podatki od placów.

Państwowy podatek od placów budowlanych, niezabudowanych lub niedostatecznie zabudowanych w wysokości do 2 proc., wartości szacunkowej tych placów, pobierany będzie do czasu wprowadzenia podatku od przyrostu wartości.

Od podatku wolne będą place stanowiące własność Skarbu Państwa lub terytorjalnych związków samorządowych.

Stopa podatku od placów budowlanych na rzecz gmin miejskich nie może przewyższać 1 proc. wartości szacunkowej tych placów.

Szczegółowe przepisy

o wymiarze, pborze i przymusowem ściąganiu państwowego podatku od lokali oraz podatku od placów niezabudowanych, zawierać będzie rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Robót Publicznych.

Oprócz podatku od lokali i podatku od placów budowlanych do funduszu budowlanego wpływać będą także spłaty pożyczek udzielonych z funduszków Skarbu Państwa na cele budowlano-mieszkalniowe.

Ułgi.

Domy mieszkalne lub ich części nowozabudowane albo wykończone w sposób, czyniący dom zdatnym do zamieszkania, korzystać będą niezależnie od ulg przewidzianych w ustawie z dnia 22 września 1922 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli z ulg następujących:

a) zwolnienie dochodów od obciążenia podatkiem dochodowym od chwili ukończenia budowy do końca dziesiątego roku podatkowego po jej ukończeniu;

b) prawo potrącenia z ogólnego dochodu podlegającego podatkowi dochodowemu osobom tak fizycznym jak i prawnym, które w okresie 1925 do 1930 wybudują domy mieszkalne, kosztów budowy (z wyłączeniem jednak pożyczek przewidzianych w niniejszej ustawie) potrącenia te mogą być uskutecznione, zależnie od życzenia płatnika, jednorazowo lub najdłużej w ciągu pięciu lat, poczynając od roku następnego po ukończeniu budowy.

c) zwolnienie od opłat stemplowych, obligacji budowlanych, obligów, stwierdzających otrzymanie pożyczek oraz innych dokumentów, dotyczących się zabezpieczenia lub wykreślenia pożyczek budowlanych;

d) zwolnienie od opłat stemplowych i samorządowych umów, na mocy których Państwo lub gmina odstępuje grunty na cele budowy domów mieszkalnych;

Zwalniane będą od podatku na rzecz gmin miejskich podstawowe materiały budowlane: drzewo budulcowe, cegła, dachówka, wapno, cement, żwir i piasek

Place pod budowę.

Rada Ministrów zostaje upoważniona:

a) do bezpłatnego odstępowania gminom miejskim gruntów zbędnych dla potrzeb państwowych a niezbędnych na ogólne potrzeby miasta;

b) do odstępowania zrzeszeniom budowlanym, osobom fizycznym i prawnym i gminom miejskim zbędnych dla potrzeb państwowych gruntów, położonych w obrębie miasta, tudzież w sferze jego interesów na cele budowy domów mieszkalnych, drogą sprzedaży oddania w wieczystą albo czasową dzierżawę lub na podstawie prawa zabudowy (prawa budowli) dziedzicznego prawa do budowy) na warunkach ulgowych.

Gminy miejskie otrzymają zezwolenie na odstępowanie należących do nich gruntów na cele budowy domów mieszkalnych.

Komitety budowlane.

W gminach miejskich mają być utworzone komitety budowlane, złożone z 4 do 12 członków, wybranych przez Radę miejską z liczby osób posiadających odpowiednie wiadomości fachowe, z prezydenta (burmistrza) lub jego zastępcy, jako przewodniczącego i z jednego lub więcej przedstawicieli Rządu.

Zadaniem Komitetów budowlanych będzie:

a) inicjowanie i przeprowadzenie akcji budowy domów mieszkalnych przez gminę miejską;

b) obmyślanie i realizowanie środków, mających na celu ułatwienie osobom prywatnym, zrzeszeniom i instytucjom budowy domów mieszkalnych;

c) udzielanie właścicielom domów zniszczonych lub zapuszczonych na ich remont pożyczek z sum, przy-

znanych gminom miejskim zgodnie z art. 2 niniejszej ustawy, jakoteż przeprowadzanie przymusowego remontu na koszt właścicieli w granicach, zapewniających gminie zwrot wyłożonych kosztów.

Rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Spr. Wewnętrznych i Ministrem Rob. Publicznych ustali wykaz miast, w których mają być utworzone komitety budowlane i określi szczegółowo tok ich urzędowania.

Pożyczki, udzielane z funduszków państwowych na cele budowlano-mieszkaniowe, będą zamienione na pożyczki długoterminowe, z zastosowaniem do nich postanowień niniejszej ustawy.

Rząd projektował początkowo uzyskać dla wykonania powyższego projektu specjalne pełnomocnictwa od ciał prawodawczych. Jak się dowiadujemy, po naradzie, odbytej z przedstawicielami stronnictw, Rząd odstąpił od swego pierwotnego zamierzenia i projekt wniesiony będzie do Sejmu w normalnej drodze ustawodawczej.

PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI.

Moc obowiązująca rozporządzenia z dnia 17-go marca 1924 r. Nr. 51 Dz. ust. p. 523 o podatku od nieruchomości, wydanego na 1924 r., została na posiedzeniu Sejmu dnia 17-go marca br. przedłużona.

Jak wiadomo podatek ten wynosił w 1924 r. 20% ogólnej sumy czynszu względnie wartości czynszowej ustalonej w myśl przepisów ust. o ochr. lokat. z wyłączeniem opłat dodatkowych. Podatek ten zbyt obciążał własność realną.

Według uchwalonej obecnie przez Sejm ustawy, podatek ten wyniesie:

a) w 1925 roku — 12%;

b) w 1926 roku — 10%;

c) w 1927 roku — 8%;

d) w 1928 roku — 7%.

Rząd proponował wyższe stawki.

W 1924 r. wnieśliśmy do Rządu podanie, w którym żądaliśmy zupełnego zaprzestania poboru tego podatku, aż do czasu, gdy czynsze dojdą do pełnej przedwojennej wysokości, względnie choćby znaczne zmniejszenie stopy tego podatku.

Starania nasze chociaż częściowo zostały przez Sejm uwzględnione.

Fem.

O REKWIZYCJI MIESZKAŃ DLA WOJSKOWYCH.

Województwo krakowskie w wykonaniu zarządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, zwróciło się do Magistratu z żądaniem rekwirowania niezajętych lub nienależycie wykorzystanych mieszkań dla pp. wojskowych. Tego rodzaju rekwizycję należy uwa-

zać za bezprawie, gdyż dotąd niema ustawy, normującej tę sprawę. Magistrat w zupełności uznaje to bezprawie, jednak wskutek polecenia Władzy wyższej usiłował w 2-ch wypadkach zająć mieszkania rzekomo niezajęte. Okazało się jednak, że w obu wypadkach (lokatorzy) tylko chwilowo wyjechali, pozostawiając atoli mieszkania w zupełności urządzone.

Wskutek interwencji prezesa Dra Mussila odstąpił Magistrat od zamierzonej rekwizycji. Wydział Towarzystwa wybrał osobną Komisję z kilku członków Wydziału, która w razie zamierzonej w przyszłości bezprawnie rekwizycji, ma zaraz podjąć właściwe przeciw temu środki.

Upraszamy tedy na wypadek, gdyby w domu którego z członków podobny wypadek zaszedł, aby zaraz się zwracali do biura Towarzystwa.

Wydział Towarzystwa zdaje sobie w zupełności sprawę z fatalnego położenia, w jakim się znajdują wojskowi, z powodu braku mieszkań i z powodu zaniedbania właściwych czynników, że do takiego rozpaczliwego położenia dopuścili.

W podobnym położeniu znajdują się nie tylko wojskowi, ale także cywilni.

Chcąc choć w drobnej części ulżyć temu położeniu, zwracamy się do Szan. Członków z gorącym apelem, aby o ile w ich domach znajdują się wolne mieszkania, choćby częściowo, zechcieli o tem zawiadomić Wydział V. Magistratu. Rekwizycja w takim wypadku nie zostanie narzuconą, lecz można sobie wybrać wojskowego według upodobania i ułożyć się co do warunków najmu.

Fem.

ZGROMADZENIE WŁAŚCICIELI REALNOŚCI W PODGÓRZU.

Dnia 22-go marca br. odbyło się Zgromadzenie członków Towarzystwa chrześcijańskich właścicieli realności w Podgórzu, w domu Cechu Chrześc. w Rynku, przy licznych udziale właścicieli realności. Zebranie zajął prezes tamtejszego Towarzystwa, radca Woja s. Po omówieniu spraw bieżących, organizacyjnych itp., udzielił głosu zaproszonemu prezesowi Towarzystwa katolickich właścicieli realności m. Krakowa i gmin przyłączonych w Krakowie, Drowi Mussilowi, który w przeszło godzinnym referacie przedstawił opłakany stan właścicieli realności, omówił ujemne strony ustawy o ochronie lokatorów, przedstawił skierowane do Rządu żądania zmiany niektórych postanowień tej ustawy. Dalej poruszył referent sprawę zamierzonego zaprowadzenia kurków, zamykających dopływ gazu do domów, sprawę zamiatania przez stróżów ulic, niefortunny pomysł wprowadzenia latarni mających oświetlać numery orjentacyjne domów.

Zapoznał obecnych z krzywdzącym właścicieli realności orzeczeniem Komisji Nadzwyczajnej w spra-

wie terminu rozwiązania stosunku służbowego i płac dozorców domowych. Zwrócił uwagę na Towarzystwo ubezpieczeń od wypadków „VESTA“ i skutki zaniedbania ubezpieczeń domów od odpowiedzialności prawno-cywilnej. Na zakończenie apelował do właścicieli realności, aby licznie do tamtejszego Towarzystwa przystępowali, bez silnej bowiem organizacji Towarzystwa realnościowe, nie potrafią postulatów przeprowadzić.

Referat nagromadzili zebrani licznymi oklaskami, a prezes Woja s serdecznie podziękował referentowi za tak wyczerpujący referat, zaznaczył, że prezes Dr Mussil nigdy nie odmawia swej życzliwości względem Towarzystwa chrześcijańskich właścicieli realności w Podgórzu, i ilekroć razy zostanie zaproszony, zawsze przybywa na Zebrania.

Następnie zabrał głos wiceprezes Dyrzcz, który poruszył szereg spraw i kwestji przez Dra Mussila omawianych. Rozwinęła się ożywiona dyskusja, w której brało udział kilku właścicieli realności. Uchwalono jednogłośnie rezolucję z protestem przeciw zaprowadzeniu wyżej wspomnianych latarni. Kilkunastu właścicieli realności zaprenumerowało „Czasopismo właścicieli realności“. Po wyczerpaniu porządku dziennego, prezes Woja s zamknął posiedzenie.

JESZCZE SŁÓW KILKA W SPRAWIE LATARNI DO OŚWIETLANIA NUMERÓW ORJENTAC. DOMÓW.

Z powodu artykułów umieszczonych w „Ilustrowanym Kurjerze Codziennym“ z dnia 21-go lutego 1925 r. Nr. 53 i w „Nowej Reformie z dnia 21-go lutego 1925 r. Nr. 43 o rzekomej wysokiej niełojalności naszego Towarzystwa wobec autonomji gminy, widział się Wydział zmuszonym do wyjaśnienia swego stanowiska w tej sprawie.

Podajemy treść artykułu, o umieszczenie którego zwróciliśmy się do redakcji wszystkich miejscowych dzienników. Nadmieniamy, że redakcje „Głosu Narodu“ i „Czasu“ artykuł ten dosłownie umieściły i tu musimy zauważyć, że redakcje powyższych 2-ch pism, ilekroć razy się tam zwrócimy z prośbą o umieszczenie wyjaśnień w sprawach dotyczących własności realnej, nigdy prośbie naszej nie odmawiają i bezinteresownie artykuły nasze umieszczają. Pozwalamy sobie z tego miejsca wyrazić nasze podziękowanie. Redakcje „Ilustrowanego Kurjera Codziennego“ i „Nowej Reformy“ nie chciały wyjaśnienia naszego umieścić.

Treść artykułu.

Oświetlanie numerów domów.

W projektowanym zaprowadzeniu latarni na domach, nie chodzi o oświetlanie numerów domów, bo do tego nie potrzeba żarówki 50-cio świecowej, lecz wystarczyłoby użycie żarówki 10-cio świecowej, wzglę-

dnie kawałka wstawionej świeczki (jak w Warszawie). Chodzi tu najwyraźniej o wzmocnienie oświetlenia ulic. Towarzystwo uznaje potrzebę wzmocnienia oświetlenia wielu ulic, jednakowoż nie może zgodzić się na to, aby koszta oświetlenia miasta przerzucano na właścicieli domów. Oświetlenie bowiem ulic służy nie tylko pięciu tysiącom właścicieli domów, ale 200.000 mieszkańców miasta.

Mylnem jest zapatrywanie, że ten koszt nowy oświetlenia, rozłoży się na wszystkich lokatorów, gdyż w ustawie o ochronie lokatorów, wydatek ten na oświetlenie miasta nie jest naturalnie przewidziany. Koszt zaś oświetlenia nie ogranicza się do ustanowionego na razie ryczałtu Zł. 50 rocznie, gdyż do tego dochodzi jeszcze sprawianie żarówek i konserwacja latarni. Projektowane latarnie są w dodatku zdumiewająco niepraktycznie pomyślane; podczas gdy bowiem latarnie uliczne gasi się jednym przekręceniem kontaktu w elektrowni, to do gaszenia latarni na domach z wyjątkiem miesięcy zimowych, musiałoby przez resztę roku wstawać w nocy 5.600 ludzi, co jest wprost niewykonalnym i niemożliwym do skontrolowania przez właściciela, który za to żadnej odpowiedzialności ponosić nie może. Rezultatem będzie to, że latarnie będą się świecić nieraz przez parę godzin zupełnie niepotrzebnie, powodując bezużyteczne marnowanie węgla, co znowu podroży i tak już bardzo wygórowaną cenę prądu, opłacaną przez konsumentów. Obowiązek gaszenia jest o wiele większym ciężarem dla właścicieli i stróżów, niż koszta prądu i konserwacji.

Kraków ma o wiele pilniejsze zadania do spełnienia, niż wprowadzać tak luksusowe urządzenia, na jakie nawet najzamożniejsze miasta sobie nie pozwalają.

UŁATWIENIA KREDYTOWE DLA WŁAŚCICIELI REALNOŚCI.

Jeszcze przed wojną poruszano często na Zebraniach właścicieli realności myśl stworzenia instytucji finansowej, któraby udzielała dla właścicieli realności taniego kredytu, długoterminowego hipotecznego.

Różne projekta okazywały się zawsze jako niemożliwe do zrealizowania, a to ze względu na brak odpowiednich funduszków.

Założenie małej instytucji, czy to banku, czy Towarzystwa zaliczkowego lub tp. powstałej z funduszków, względnie udziałów członków, nie odpowiadałoby celowi, gdyż nie możnaby uzyskać w ten sposób dużych kapitałów i to w tej wysokości, aby zaspokoić potrzeby właścicieli realności. Oparcie się o inne instytucje, również chybiłoby celu, gdyż pożyczki w ten sposób uzyskane, nie mogłyby być odpowiednio nisko oprocentowane. Przed wojną udzielały pożyczek długoterminowych hipotecznych różne instytucje finansowe, banki, kasy itp. W szczególności Kasa Oszczędności

miasta Krakowa bardzo silnie zaspakajała potrzeby kredytu hipotecznego. W czasie wojny i po wojnie ustał tego rodzaju kredyt, a własność realna pozbawiona dochodów, nie mogąc uzyskać pożyczki, z dniem każdym niszczeje i ginie.

Obecnie nie czas jeszcze czynić starania o własną instytucję finansową. Konieczną jest jednak pomoc materialna dla własności realnej, wymagającej nieodwrotnego remontu. Rozchodzi się o to, aby umożliwić właścicielom realności otrzymanie na razie drobnego kredytu kilkuset do kilku tysięcy złotych, celem przeprowadzenia w swoich realnościach koniecznego remontu, jak przedewszystkiem naprawy dachów, by zapobiedz w ten sposób bodaj gniciu wiązania dachowego, niszczeniu murów itp., aby uratować domy od zupełnej zagłady. W tym względzie bardzo dodatnio zapisała się w czasie wojny i obecnie Kasa Oszczędności miasta Krakowa, która w miarę możliwości właścicielom realności udzielała pożyczek wekslowych z zabezpieczeniem hipotecznym, a obecnie wobec wzmożonego ruchu wkładowego w większej mierze pożyczek tych udziela. Nie podoła jednak Kasa Oszczędności miasta Krakowa na razie zaspokojeniu wszystkich potrzeb właścicieli realności i dlatego Wydział Towarzystwa nawiązał stosunki z chrześcijańską instytucją w Krakowie, a mianowicie z Bankiem Mieszczańsko-Ludowym. Spółdzielnia, który właścicielom realności udziela pożyczki krótkoterminowe wekslowe. Bliższych informacji udziela biuro Towarzystwa przy ul. Karmelickiej L. 15, w godzinach od 4—6 po południu. *Fem.*

UWAGA: W SPRAWIE LATARŃ DO OŚWIETLANIA NUMERÓW DOMÓW.

Wprawdzie Wydział Towarzystwa nie otrzymał dotąd z Tymczasowego Wydziału Samorządowego odpowiedzi w sprawie załatwienia wniesionego protestu (o czym pisaliśmy w Nr. 72 i 73 „Czasopisma“), dochodzą nas jednak wieści, że Magistrat, względnie Elektrownia miejska podobno z polecenia Tymczasowego Wydziału Samorządowego wstrzymała dalszą instalację tych latarni.

Z tego powodu i z uwagi, że sprawa nie jest jeszcze definitywnie załatwiona, radzimy Szan. Członkom, aby nie podpisywali żadnych ewentualnie doręczyć się mających deklaracji itp. W razie zaś doręczenia polecenia na zezwolenie na instalację, zechcą Szan. Członkowie zanotować sobie dzień doręczenia i niezwłocznie przynieść odnośne pismo do biura Towarzystwa, celem wniesienia na czas środka prawnego.

Na razie wskazanem jest, jak na to zwracaliśmy uwagę w Nr. 73 „Czasopisma“ na instalację nie zezwalać. Radzimy Szan. Członkom w sprawie tej we wszelkich wypadkach zwracać się do biura Towarzystwa

NIE LEKCEWAŻYĆ UBEZPIECZENIA REALNOŚCI OD ODPOWIEDZIALNOŚCI PRAWNO-CYWILNEJ.

(Zwracamy uwagę na artykuł na stronie 7 Nr. 72 i strona 7 Nr. 73 „Czasopisma“).

SKUTKI ZANIEDBANIA UBEZPIECZENIA REALNOŚCI OD ODPOWIEDZIALNOŚCI PRAWNO-CYWILNEJ.

W ostatnich czasach zdarzyły się znowu wypadki, które naraziły właścicieli domów na dotkliwe skutki i znaczne koszty. I tak: I. W realności przy ul. Ambrożego Grabowskiego wyrwił się parkan, który przyniósł przechodzącą kobietę, co spowodowało uszkodzenie oka i wybicie zębów. Koszta leczenia już dotąd wyniosły przeszło Zł. 400.

II. W jednej realności przy ul. Karmelickiej, lokator schodząc ze schodów, potknął się na ruszającej się kostce posadzki kamiennej, wskutek czego potłukł poważnie kolano i zniszczył ubranie. Właściciel zmuszony był zapłacić koszty leczenia i odszkodowanie za zniszczone ubranie. Tak w jednym jak i w drugim wypadku byłoby właściciele uniknęli tych wydatków, gdyby byli realności ubezpieczyli od wypadków kosztem może Zł. 30—40 rocznie.

Fem.

W SPRAWIE ODWOŁAŃ OD ORZECZEŃ URZĘDU ROZJEMCZEGO DLA SPRAW NAJMU.

Zwracamy uwagę, że w myśl art. 20 ustawy o ochronie lokatorów od orzeczeń Urzędu Rozjemczego odwołać się można do Sądu okręgowego cywilnego, jako apelacyjnego w przeciagu dni 14-tu od dnia ogłoszenia orzeczenia, a nie od dnia doręczenia na piśmie tego orzeczenia. Zdarza się, że strony czekają na doręczenie i dopiero od tego dnia liczą 14-dniowy termin. Wniesione po upływie wspomnianego terminu odwołania, odrzucane zostają z urzędu Odwołania wnoszą przez Urząd Rozjemczy.

Fem.

PODATEK OD SZYLDÓW.

Według ogłoszenia Magistratu stoł. król. miasta Krakowa z dnia 21-go stycznia 1925 r. L. 15.502/II/25, obowiązuje w Krakowie, począwszy od 1-go stycznia 1925 r. podatek od szyldów. Podatek ten wynosi zależnie od wielkości szyldu od Zł. 10— do Zł. 60— rocznie. Płatny jest w 2-ch ratach, a mianowicie: do 31-go marca i do 30-go września, bez osobnego wezwania. Podatek oblicza sobie strona sama i na podstawie takiego obliczenia wpłaca w głównej Kasie Miejskiej.

Równocześnie z opłatą obowiązaną jest strona złożyć deklarację, w której ma podać długość i szerokość szyldu, siedzibę przedsiębiorstwa, biura itp., miejsce, gdzie szyld jest umieszczony. Podatek ten opłacają osoby fizyczne i prawne (Spółki akcyjne, Stowarzyszenia), zawody wolne (lekarze, adwokaci, architekci itp.). Z uwagi, że wielu naszych członków obowiązyanych będzie podatek ten opłacać, podajemy powyżej główne postanowienia tego rozporządzenia.

Fem.

ROZLICZANIE OPŁATY NALEŻYTOŚCI ZA NADMIAR ZUŻYTEJ WODY.

W „Czasopiśmie“ Nr. 72 podaliśmy na stronie 3 tabelę ze sposobem rozliczania opłaty przez lokatorów należności za nadmiar zużytej wody. Radzimy członkom, którym z Zarządu Wodociągu Miejskiego doręczono wezwania płatnicze na nadwyżkę wody, skorzystać z podanej tabelki, i według niej nadwyżkę rozliczać. Zauważamy, że jeżeli lokator dobrowolnie przypadającej na niego nadwyżki nie zapłaci, wtedy o ile właściciel realności we właściwym czasie o tem Zarząd Wodociągu Miejskiego zawiadomi, w takim razie Zarząd Wodociągu Miejskiego zarządzi ściągnięcie nadwyżki wprost od lokatorów, w drodze egzekucji (zwracamy uwagę na odnośny artykuł w „Czasopiśmie“ Nr. 72 strona 3).

Na życzenie stron przeprowadza biuro Towarzystwa rozliczanie nadwyżki za skromną opłatą.

Fem.

PORADA TECHNICZNA.

Z powodu śmierci budowniczego ś. p. Józefa SIWKA, który w razie dopuszczenia przez Urząd Rozjemczy dla spraw najmu dowodu z rzeczoznawców, dla oceny wartości mieszkań i lokali z czerwca 1914 r., występował jako rzeczoznawca — porozumiał się Wydział z budowniczym p. inż. Stanisławem WALCEM, który oświadczył gotowość występowania przed Urzędem Rozjemczym dla spraw najmu na życzenie Szan. Członków, jako rzeczoznawca, który zarazem udziela członkom w swym biurze przy ulicy Dunajewskiego, Hotel Krakowski codziennie od godz. 9—1 i 5¹/₂—7¹/₂ ewentualnie za poprzednim porozumieniem się telefonicznym Nr. 1557 porady technicznej w sprawach budowy, nadbudowy, przebudowy, oraz remontu domów, podejmuje się oszacowania domów w razie zamiaru kupna i t. p.

NEKROLOGJA.

Dnia 2-go marca br. zmarł długoletni członek Towarzystwa i Wydziału ś. p. Józef Siwek. Był jednym z najpilniejszych członków, szczerze oddany Towarzystwu, nader czynny. Jako budowniczy występował często jako rzeczoznawca w Urzędzie Rozjemczym dla spraw najmu. Niespodziewana, nagła śmierć wywołała ogólny żal wśród członków Towarzystwa i Wydziału. Cześć Jego pamięci!

DO WIADOMOŚCI CZŁONKÓW.

Niniejszem zawiadamia się Szan. Członków, że do inkasowania wkładek od Członków, do zbierania ogłoszeń do „Czasopisma“ i inkasowania należności za ogłoszenia, jak również do przyjmowania zgłoszeń na ubezpieczenia realności od odpowiedzialności prawnocywilnej w Towarzystwie „VESTA“ upoważniony jest jedynie p. Florjan Wardas, zaopatrzonej w odpowiednie legitymacje. — P. Kozyra do tego rodzaju czynności nie jest więcej uprawniony.

DO SZAN. CZŁONKÓW.

W sprawie 50% procentowych zniżek do teatrów, uzyskaliśmy dla Szan. Członków dalsze udogodnienia, a mianowicie: dotychczas można było kupować bilety zniżkowe dopiero w dniu przedstawienia i to dopiero po godzinie 6 ej wieczorem przy kasach teatralnych, obecnie bilety do teatru operetki „Nowości“ przy ul. Rajskiej można wcześniej kupować w sklepie p. Rudnickiego w Rynku głównym A-B, zaś do teatru „Bagatela“ przy kasie teatralnej. Do teatru miejskiego można na przedstawienia piątkowe kupować bilety już od poniedziałku do czwartku w sklepie „Zespołu“ za okazaniem legitymacji członka Towarzystwa. Do kina „Reduty“ wystarczy okazanie legitymacji członka Towarzystwa, celem uzyskania biletu zniżkowego (50%), do kina „Warszawa“ wydaje biuro Towarzystwa osobne, stałe roczne legitymacje. Inne kina na razie zniżek nie przyznają.

PODWYŻSZENIE RYCZAŁTU OPŁAT DODATKOWYCH.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że na konferencji asesorów Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu w dniu 27-go marca br. odbytej, ustalono od 1-go kwietnia 1925 r. ryczałt opłat dodatkowych na:

- 1) Z lokali sklepowych na 5%
- 2) Z mieszkań na 7%

W domach, w których niema połączenia z kanałem miejskim, ryczałt podwyższa się o 1%.

REKLAMACJE.

Kilku członków żaliło się, że nie otrzymali ostatniego numeru „Czasopisma“. Wnieśliśmy zaraz zażalenie do Urzędu pocztowego. Prosimy w razie nieotrzymania któregokolwiek numeru bezzwłocznie o tem nas zawiadomić.

SZANOWNI CZŁONKOWIE

popierajcie firmy chrześcijańskie, umieszczane w dziale „Rabaty dla Członków“ i w dziale „Inseratowym“.

BACZNOŚĆ!

Zwracamy uwagę, że do inkasowania wkładek od członków upoważniony jest jedynie p. Florjan Wardas, zaopatrzony w legitymację z firmą Towarzystwa i podpisaną przez prezesa Dra Mussila. Płacenie wkładki komu innemu jest nieważne. Zdarzało się podobno, że jakaś inkasentka zgłaszała się do Szan. Członków, przedstawiając się fałszywie za inkasentkę naszego Towarzystwa i wprowadzając Członków w błąd.

RABATY DLA CZŁONKÓW.

Następujące sklepy udzielają Członkom Towarzystwa, za okazaniem legitymacji przy zakupach rabaty:

- 1) S. Wojciechowski, skład farb i materiałów, Karmelicka 21 — 3% do 10%;

- 2) Jan Rebsz, magazyn obuwia męskiego i damskiego, Florjańska 27 — 5%;

- 3) Józef Rudnicki, sklep galanteryjny, Rynek gł. Linia A-B — 10%;

- 4) Władysław Gryglewski, instalator wodociągów i zakład blacharski, Garbarska 26 — 10%;

- 5) Wincenty Graff, zakład tapicersko-dekoracyjny i meblowy, Florjańska 57, I. p. wejście od ul. Pijarskiej L. 10 — 10%;

- 6) Tomasz Mężyk, handel materiałami (farby, lakiery, nafta, benzyna i t. p., (plac Szczepański róg ul. św. Tomasza — 5%;

- 7) Jan Sajak, zakład krawiecki, Karmejicka 39 — 5% do 10%;

- 8) Jan Muż, zakład elektrotechniczny, Pańska 10 — 5%;

- 9) Stefan Sajak, magazyn obuwia, Długa 27 — 5%;

- 10) F-ma Ślimakowski, Rynek gł. A-B — 3%;

- 11) Stanisław Dudzik, konc. zakład szklarski, (roboty szklarskie, oraz reperacje), Kraków, ul. Florjańska L. 38 w podwórzu — 3% do 5%.

- 12) Kazimierz Boczarski, malarz dekoracyjny i lakiernik, Kraków, Dz. IX. ul. Swoboda L. 9 3—5%;

- 13) Helena Ropkówna, pracownia modniarska (najnowsze fasony), Kraków, ul. Karmelicka L. 30, 3—10%;

- 14) Antoni Jarosz, skład kapeluszy męskich krajowych i zagranicznych, Kraków, ul. Sławkowska L. 24 — 5%;

- 15) Jan Stano, pracownia kostjumów, płaszczy damskich i amazonek, Kraków, ul. Smoleńska L. 17, I p. telef. 577 — 3—10%;

- 16) Adam Błażek, Pracownia blacharska, Kraków, ul. Florjańska L. 26 — 5—10%.

DZIAŁ INFORMACYJNY.

Kupno-sprzedaż

domów, will i t. p., najem mieszkań i lokali

Wiadomość w biurze Towarzystwa Karmelicka 15, I. p. od 4—6 po południu.

Na sprzedaż: 1) Dom w Krakowie II. piętro, z ogrodem w Dz. IV., częściowy, komfort, potrzebna gotówka Zł. 25.000—; 2) Dom w Krakowie III. piętro, w Dz. VI., komfort, potrzebna gotówka dol. 8.000—; 3) Dom w Podgórzu II. piętro, z oficyną II. piętro, 47 pokoi, nowy, potrzebna gotówka Zł. 35.000—; 4) Grunta 94 morgi w jednym kawałku (54 roli). Dom mieszkalny, 4 pokoje itd., stajnia, stodoła. Cena kupna na wypłat według umowy, możliwa pożyczka na 20 lat do połowy ceny kupna.

Do wynajęcia: 1) Lokal przemysłowy (ewentualnie mieszkanie) 2 pokoje frontowe w Dz. V. wraz z urządzeniem biurowym; 2) Do wydzierżawienia w Krakowie w Dz. V. na lat 5—6 ładny dom, 9 pokoi z przynależnościami, stajnia, wozownia itd., ogród owocowo - kwiatowo - warzywny (4 morgi) intratny; 3) Przy ul. Batorego do wynajęcia bardzo duży pokój frontowy o 2-ach oknach na parterze, na 2 osoby, z całym utrzymaniem.

Poszukiwane: Mieszkanie 2—3 pokoi z przynależnościami.

KONCESJONOWANY
ZAKŁAD ELEKTROTECHNICZNY
JANA MUŻA

W KRAKOWIE, UL. PAŃSKA 10. — TEL. 3415.
naprawia i urządza dzwonki elektryczne,
światło, telefony, gromochrony, szybko
i dobrze, po cenach bardzo przystępnych.
Obejmuje również konserwację tychże
w abonamencie miesięcznym.

WŁADYSŁAW GRYGLEWSKI

konc. instalator urządzeń wodociagowych
oraz
Zakład blacharski budowlano - galanteryjny
Kraków, Garbarska L. 26

wykonuje wszelkie roboty w zakres bla-
charstwa wchodzące nowe, i naprawy.

Poleca się P. T. Właścicielom realn. i Administratorom.

ADAM BŁAŻEK

KONCES. ZAKŁAD INSTALACJI WODOCIĄG.
PRACOWNIA BLACHARSKA

Kraków, Florjańska L. 26

urządza wodociągi, łaźnie, klozety, muszle i t. p.
Pokrywa dachy wszelkimi materiałami. — Wykonuje wszelkie
reperacje w zakres blacharstwa i instalatorstwa wchodzące.

Ceny umiarkowane.

**Nowoczesne
gospodarstwo domowe
nie może istnieć bez gazu
i bez centralnego ogrze-
wania koksem gazowym**

////

Kuchnia gazowa

to tani i smaczny posiłek

Łazienka gazowa

to hygiena i zdrowie

Żelazko gazowe

to tanie i wydorne prasowanie

Centralne ogrzewanie

koksem gazowym — to czystość i wygoda.

KRAKOWSKA GAZOWNIA MIEJSKA

udziela porad, wypracowuje bezpłatnie kosztorysy,
wykonuje instalacje gazowe na dogodnych warun-
kach spłat.

Stale na składzie:

**kuchnie, / naczynia kuchenne, /
piece kąpielowe, / żelazka, /
/ aparaty dla przemysłu i t. d. /**

Elegancki świat

nosi wykwintne stroje wykonane tylko u firmy

Jan SAJAK

Kraków, Karmelicka 39

P. T. Członkom Tow. kat. właścicieli realności znaczny opust.

**„VESTA“ BANK I TOWARZYSTWO
WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ
W POZNANIU**

Oddział w KRAKOWIE, ul. Straszewskiego 28. Tel. 139.

Przyjmuje ubezpieczenia właścicieli realności od odpowiedzialności prawno-cywilnej z tytułu
posiadania realności oraz ubezpieczenia od ognia i kradzieży.

P. T. Członkom Towarzystwa katol. właścicieli realności w Krakowie udziela się przy
ubezpieczeniach od odpowiedzialności prawno-cywilnej znacznego opustu.